

Bureau Waardenburg bv Ecologie & landschap

Postbus 365 4100 AJ Culemborg
Telefoon 0345 51 27 10, Fax 0345 51 98 49
E-mail info@buwa.nl www.buwa.nl

NOTITIE

Partners Ro
de heer S. de Boer
Julianaplein 8
5211 BC Den Bosch

DATUM: 30 september 2016
ONS KENMERK: 16-240/16.05026/GerSm
UW KENMERK: -
AUTEUR: G.F.J. Smit
PROJECTLEIDER: G.F.J. Smit
STATUS: definitief.
CONTROLE: F. Van der Vliet

Notitie quick scan beschermde soorten 'Sigma' en 'Binnenbocht' aan de Cruquiusweg te Amsterdam

De samenwerking Koopmans Projecten BV en Amvest Woningen Nova Projectontwikkeling B.V. is voornemens de locaties 'Sigma' aan de Cruquiusweg (nr 102-104) en 'Binnenbocht' (nrs. 93, 97, 101, 107) te Amsterdam te herontwikkelen.

Bureau Waardenburg heeft op basis van een dit voorjaar uitgevoerd veldonderzoek (d.d. 18 mei 2016) en veldbezoek dd. 11 juli 2016 en bronnenonderzoek de effecten van deze ingreep beoordeeld in het kader van de Flora- en faunawet.

Conclusie

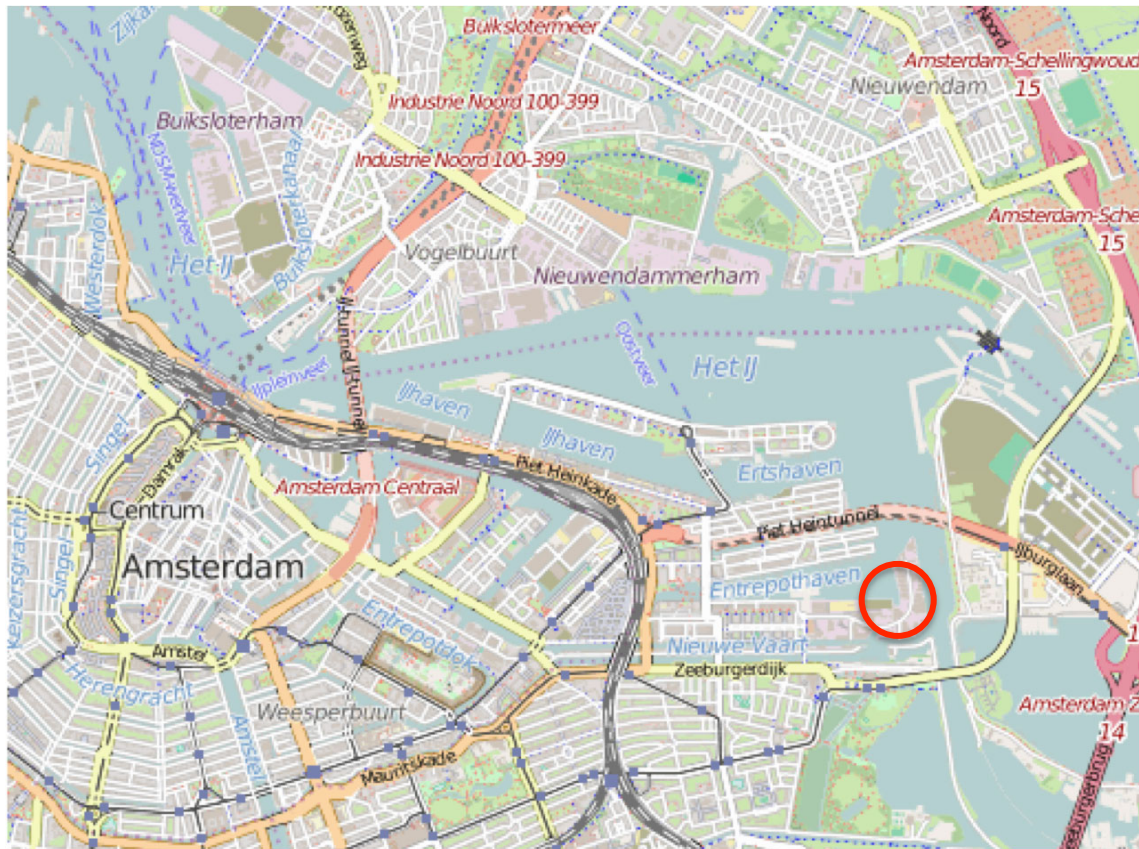
Het plangebied heeft geen betekenis voor (strikt) beschermde soorten van Tabel 2/3 van de AmvB artikel 75. Het plangebied heeft betekenis voor enkele algemeen voorkomende soorten zoogdieren. Voor deze soorten geldt tot 1 januari 2017 vrijstelling voor overtreding van verbodsbepalingen bij werkzaamheden in het kader van ruimtelijke ontwikkeling. Een ontheffing van de Flora- en faunawet wordt niet noodzakelijk geacht. Na 1 januari 2017 is de Wet natuurbescherming van kracht. Naar verwachting zal de Provincie Noord Holland, vanaf 1 januari 2017 bevoegd gezag, de huidige vrijstellingsregeling overnemen.

Toelichting

Plangebied en werkzaamheden

De ontwikkeling van de locaties Sigma en Binnenbocht beoogd op korte termijn een karakteristiek en leefbaar hart van het Cruquiusgebied te bieden. De locaties liggen

centraal in het Cruquiusgebied (figuur 1) en vormen tezamen het hart van het gebied (figuur 2).

Figuur 1 Ligging plangebied (rood omcirkeld) aan de Cruquiusweg te Amsterdam (ondergrond: Data by OpenStreetMap.org contributors under CC BY-SA 2.0 license).

De herontwikkeling van Sigma is beschreven in het *Initiatiefdocument Cruquius Deelgebied "Sigma"*. De monumentale verffabriek van Sigma wordt in ere hersteld en geschikt gemaakt voor creatieve bedrijvigheid. De voor afbraak bestemde panden aan de sluis worden bij voorkeur óók gerenoveerd en krijgen een woonbestemming. Ten zuiden van de locatie bevindt zich de Zeeburgsluis. Op de locatie worden 79 woningen gerealiseerd en parkeerplaatsen (6.900 m²). Voor de herontwikkeling zijn als werkzaamheden voorzien: renovatie van de voormalige verffabriek, sloop overige opstallen, verwijderen beplanting, bebouwen en aanbrengen verharding. De kade krijgt mogelijk een groene inrichting, waarbij de bestaande bomen en struiken worden verwijderd.

De herontwikkeling Binnenbocht is beschreven in het *Initiatiefdocument Cruquius Deelgebied "Binnenbocht"*. Op de locatie is een gebouw met karakteristiek binnenwerk aanwezig (Remepa-loods) en enkele bedrijfshallen, een deel van het terrein ligt momenteel braak. Op de locatie worden 153 woningen gerealiseerd (12.240 m²) en commerciële ruimte (685 m²). De Remepa-loods wordt ingepast in de nieuwe functies. Voor de herontwikkeling zijn als werkzaamheden voorzien: renovatie Remepa-loods, sloop overige opstellen, verwijderen beplanting, bebouwen en aanbrengen verharding.

Figuur 2 Detail ligging te ontwikkelen kavels aan de Cruquiusweg: Sigma (blauw omkaderd) en Binnenbocht (rood omkaderd) te Amsterdam (bron: Initiatiefdocument).

Methodiek¹

Het plangebied Sigma, Binnenbocht en omgeving is begin 2016 op 18 mei 2016 bezocht in het kader van een onderzoek aan het nabijgelegen terrein van The Harbour Club². Op 11 juli 2016 is het terrein een tweede keer bezocht. Aanvullend op het terreinbezoek heeft beperkt bronnenonderzoek plaatsgevonden (NDF³).

Functie van het plangebied voor beschermde soorten

Planten

Uit het plangebied zijn geen waarnemingen van beschermde soorten planten bekend. De kade van het perceel ten noorden van de Cruquiusweg bevat een enkele groeiplaats van tongvaren (NDF: 10-07-2014). De damwand en stortstenen oever van locatie

¹ Het onderzoek is uitgevoerd in het kader van de Flora- en faunawet. Bij toepassing van de Flora- en faunawet worden conform de AmvB art. 75 drie beschermingsregimes onderscheiden. Voor soorten uit 'Tabel 1' geldt vrijstelling van verbodsbepalingen bij werkzaamheden in het kader van ruimtelijke ontwikkeling en inrichting. Voor vogels en soorten van 'Tabel 2 of 3' geldt geen vrijstelling en kan aanvraag van een ontheffing aan de orde zijn bij overtreding van verbodsbepalingen. In de tekst is per beschermde soort aangegeven in welke categorie deze is opgenomen...

² Notitie Bureau Waardenburg 16-057/16.01128/GerSm

³ Nationale Database Flora en Fauna geraadpleegd dd. 04-juni-2016

Binnenbocht zijn hiervoor niet geschikt. De kade en stortstenen oever langs locatie Sigma zijn eveneens niet geschikt voor muurplanten (Figuur 3). Voor andere soorten ontbreken geschikte groeiplaatsen in het plangebied.

Figuur 3 De oevers achter de Remepa-loods met stalen damwanden (boven links), het braakliggend terrein ernaast (boven rechts) heeft een stortstenen oever. Onder: kade en stortstenen oever langs Sigma te Amsterdam.

Ongewervelden, vissen, amfibieën, reptielen

Het plangebied heeft geen betekenis voor beschermde ongewervelden, vissen, amfibieën en reptielen. Geschikte biotopen zijn afwezig, uit de NDFF zijn ook geen waarnemingen bekend.

Grondgebonden zoogdieren

In het plangebied en de directe omgeving (op braakliggend terrein rond de bebouwing en de beplanting rond de oevers) kunnen enkele soorten kleine zoogdieren (muizen/spitsmuizen) en de egel voorkomen. Het betreft soorten van Tabel 1 art. 75 Flora-

en faunawet. Voor strikter beschermde soorten is het plangebied en omgeving niet geschikt, uit de NDFF zijn ook geen waarnemingen bekend.

Vleermuizen

Het plangebied en omgeving zijn matig tot ongeschikt geacht als jachtgebied voor vleermuizen. Uit onderzoek door Royal Haskoning (2014) blijkt dat nauwelijks vleermuizen in het Bestemmingplangebied Cruquiusweg zijn aangetroffen. Er zijn geen aanwijzingen gevonden dat vleermuizen schuilplaatsen hebben in het gebied, maar ook is het aantal foeragerende vleermuizen zeer klein. De NDFF vermeldt enkele recente waarnemingen (2014) van jagende gewone en ruige dwergvleermuizen van het perceel direct ten westen van de Binnenbocht. Hier staan enkele woningen en meerdere bomen.

Figuur 4 Boven: de Remepa-loods, voorgevel blijft behouden, zijgevel met bouwvallig dak maakt deel uit van de reconstructie. Onder: bebouwing Sigma terrein.

De bebouwing bij Locatie Sigma is als ongeschikt beoordeeld voor kraam- of (massa)winterverblijf van vleermuizen. De panden staan leeg, zijn onverwarmd en een

spouw ontbreekt. Wel kent de bebouwing scheuren in de gevel en een smalle spleet waar delen tegen elkaar staan. Deze zijn in potentie geschikt als zomer- / paarverblijf van een enkel mannetje gewone dwergvleermuis.

De bebouwing van de Binnenbocht is eveneens als ongeschikt beoordeeld voor schuilplaats van vleermuizen. De Remepa-loods heeft geen spouw, vlakke daken met betonplaten en een asfaltbekleding. Het dak is in de huidige staat vervallen met diverse openingen (Figuur 4).

Uitvoering van de werkzaamheden is voorzien vanaf zomer 2017. Hoewel het onderzoek aan vleermuizen van Royal Haskoning DHV uit 2014 geen aanwijzingen geeft voor de aanwezigheid van verblijfplaatsen is dit onderzoek in 2017 verouderd. Op basis van deze gegevens en de veldbezoeken dit jaar is de aanwezigheid van een zomer-/paarverblijf voor gewone dwergvleermuis niet meer uit te sluiten. Andere functies worden wel uitgesloten.

Vogels met jaarrond beschermde nestplaats4

De begroeiing op het Sigma terrein bestaat vooral uit beplanting van opgaande bomen en struiken langs het water (Figuur 3) en langs de bebouwing op het zuidelijk deel van het terrein (Figuur 5). De begroeiing op locatie Binnenbocht is beperkt tot enkele struiken langs de loods en langs het hekwerk langs de Cruquiusweg. In de struiken kunnen broedvogels van stedelijk gebied tot broeden komen, langs de oevers kunnen watervogels als wilde eend en meerkoet broeden. Nesten van broedvogels met een jaarrond beschermd nest zijn in de beplanting uitgesloten.

Uit de omgeving van de Binnenbocht zijn nestlocaties van huismus bekend, van het plangebied zelf zijn geen waarnemingen bekend. De luifel aan de kade langs de Entrepothaven is een nestlocatie voor huismussen (aanwijzing voor 1 nest, mogelijk enkele nesten; Gemeente Amsterdam⁵; Bureau Waardenburg 2014). De locatie maakt deel uit van verblijfplaatsen van een plaatselijke kolonie huismussen. Uit onderzoek in 2016 is gebleken dat hier geen huismussen meer aanwezig zijn. Het onderzoek door Royal Haskoning DHV (2014) komt tot een kolonie van 12 broedparen. Acht broedparen nestelen in de vervallen bebouwing van de voormalige oliefabriek Insulinde (buiten plangebied). Wintergroene bomen en struiken, klimopbegroeiing tegen de gevel, en braakliggend terrein, maken deze locatie tot een goed leefgebied voor huismussen. Verder zijn nestlocaties van de huismus bekend van een stenen loods van de Cruquiusweg nr. 84. Het gaat om drie paar huismussen (waarneming 2014) waarvan de precieze nestplaats niet is aangegeven.

De voormalige verffabriek met aanliggende bebouwing is ongeschikt als nestlocatie voor huismussen. De bebouwing heeft platte daken (Figuur 4 en 5), ruimte voor nestelplekken ontbreken. De Remepa-loods met aanliggende bebouwing is eveneens ongeschikt als

---

⁴ Op grond van door het voormalige ministerie van LNV verstrekte handreikingen worden nesten van de volgende soorten als jaarrond beschermde nestplaatsen beschouwd: boomvalk, buizerd, gierzwaluw, grote gele kwikstaart, havik, huismus, kerkuil, oehoe, ooievaar, ransuil, roek, slechtvalk, sperwer, steenuil, wespandief, zwarte wouw.

⁵ Interactieve kaart van broedlocaties van de huismus (gemeente Amsterdam)

nestlocatie voor huismussen. Het dak bestaat uit vlakke betonplaten en een asfaltbekleding, ruimte voor nestelplekken ontbreken.

Figuur 5 Bebouwing op het zuidelijke deel van het Sigma terrein aan de Cruquiusweg 102-104 te Amsterdam.

Effecten van de ingreep en te treffen maatregelen

De voorgenomen werkzaamheden (sloop gedeelte van de loods, nieuwbouw, verwijderen van begroeiing) hebben geen effect op strikt beschermde soorten anders dan algemene broedvogels van stedelijk gebied. Het verwijderen van beplanting en werkzaamheden in de directe omgeving van de struiken zal, indien uitgevoerd buiten het broedseizoen, niet leiden tot verstoring van in gebruik zijnde nesten van broedvogels.

Op basis van het onderzoek aan vleermuizen uit 2014 en de veldbezoeken dit jaar is de aanwezigheid van een zomer-/paarverblijf voor gewone dwergvleermuis voor 2017 niet meer uit te sluiten. Het onderzoek uit 2014 geldt dan als verouderd. Bij de werkzaamheden aan gebouwen kan een potentieel zomer-/paarverblijf niet worden ontzien. Indien deze daadwerkelijk door vleermuizen worden gebruikt zijn effecten op verblijfplaatsen niet uit te sluiten.

Wet natuurbescherming per 1-1-2017

Per 1 januari 2017 wordt de Wet Natuurbescherming van kracht, deze wet vervangt de Natuurbeschermingswet 1998, de Boswet en de Flora- en Faunawet. De werkzaamheden kunnen effect hebben op enkele verblijfplaatsen van één of meer algemene soorten muizen of spitsmuizen. Deze zijn ook na 1 januari 2017 beschermd waarbij de vrijstellingsregeling (AMvB art. 75c) vervalt. Na verwachting zal de Provincie Noord-Holland de regeling echter overnemen.

Natura 2000-gebied

Het plangebied ligt op meer dan 1,5 kilometer van Natura 2000-gebied Markermeer & IJmeer, op 6,3 kilometer van Natura 2000-gebied IJperveld, Varkensland, Oostzanerveld & Twiske en op kilometer van Natura 2000-gebied Naardermeer. Het plangebied ligt van deze gebieden gescheiden de bebouwing van Zeeburg, Amsterdam Noord en Diemen en Amsterdam Zuidoost. In het dichtstbij gelegen Natura 2000-gebied Markermeer & IJmeer komen geen voor stikstofdepositie gevoelige habitattypen voor. Deze komen wel voor in de verder weg gelegen Natura 2000-gebieden. De voorgenomen ontwikkeling betreft een transformatie van bedrijventerrein in woongebied. Voor zover er al sprake is van een netto toename in stikstofemissie zal deze zeer beperkt zijn en niet verder reiken tot enkele honderden tot maximaal 1 kilometer. Een verandering in depositie als gevolg van de transformatie in het Cruquiusgebied staat in geen verhouding tot de ontwikkelingen die mogelijk gemaakt worden in de nabijgelegen bestemmingsplangebieden Zeeburgereiland, Sportheldenbuurt en IJburg 2^e fase. Als gevolg van de ontwikkeling van deze bestemmingsplangebieden worden geen reële effecten op instandhoudingsdoelen van Natura 2000-gebieden voorzien (Peutz 2016, Teunis 2016). Effecten van de voorgenomen veranderingen in het Cruquiusgebied zijn daarmee op voorhand uitgesloten.

Natuurnetwerk Nederland

Het Cruquiusgebied ligt ten westen van Zeeburgereiland. Langs de westoever van Zeeburgereiland zal een ecologische verbindingzone, EVZ Gooi-Waterland, worden gerealiseerd. Deze verbindingzone ligt op circa 200 meter van het Cruquiusgebied en hiervan gescheiden door de vaargeul van het Amsterdam Rijnkanaal. Effecten van de voorgenomen ontwikkeling van de locaties Sigma en Binnenbocht op de wezenlijke kenmerken en waarden van de EVZ zijn uitgesloten.

Aanbevelingen Flora- en faunawet voor uitvoering project

- Aanbevolen wordt de bomen en struiken rondom de bebouwing en langs de oever buiten het broedseizoen te verwijderen om verstoring van nesten van vogels door sloop en andere werkzaamheden in de zomerperiode te voorkomen. Het rooien van beplanting en/of slopen van bebouwing binnen het broedseizoen is mogelijk indien is vastgesteld dat er met deze werkzaamheden geen nesten van vogels worden verstoord. Voor het broedseizoen wordt in het kader van de Flora- en faunawet geen standaard periode gehanteerd. De lengte en de aanvang van het broedseizoen verschilt per soort. Globaal moet rekening worden gehouden met de periode 15 maart tot 15 juli.
- Aanbevolen wordt de bebouwing in het najaar 2016 te controleren op territoriale activiteit van vleermuizen. Hiervoor zal het terrein conform het vleermuisprotocol 2013 in de periode augustus – september tweemaal 's avonds bezocht moeten worden. Indien er geen activiteit wordt vastgesteld zijn effecten op vleermuizen uit te sluiten. Indien er wel een paarverblijf wordt vastgesteld zal bepaald moeten worden of bij uitvoering van het werk met het paarverblijf rekening kan worden gehouden, of dat alternatieven paarverblijven (vleermuiskasten) kunnen worden aangeboden. Voor vernietiging van paarverblijven is een ontheffing Flora- en faunawet noodzakelijk.

Bronnen

- Bureau Waardenburg, 2014. Flora- en fauna quickscan locatie Kopgebouw Amsterdam. Notitie met referentie:14-286/14.02362/DirKr
- Gemeente Amsterdam. Interactieve kaart broedplaatsen van gierzwaluwen, huismussen en spreeuwen.
- Partners RO, 2015. Startnotitie bestemmingsplan Cruquius, deelgebied 2. 7 oktober 2015.
- Royal Haskoning DHV, 2013. Ecoscan Bestemmingsplan Cruquiusgebied, toetsing aan de natuurwetgeving. Definitief rapport 28 februari 2013.
- Peutz, 2016. Stikstofdepositie ten gevolge van de ontwikkelingen op het Zeeburgereiland te Amsterdam. Rapport O 15629-4-RA, Peutz, Zoetermeer.
- Royal Haskoning DHV, 2014. Vervolgonderzoek ecologie Cruquiusweg; vleermuizen, huismus en muurplanten. Definitief rapport 9 december 2014.
- Teunis, M. 2016. Natuurtoets project IJburg fase 2. Toetsing stikstofdepositie in het kader van de Natuurbeschermingswet 1998. Bureau Waardenburg Rapportnr. 16-069. Bureau Waardenburg, Culemborg.

Bureau Waardenburg bv is niet aansprakelijk voor gevolgschade, alsmede voor schade welke voortvloeit uit toepassingen van de resultaten van werkzaamheden of andere gegevens verkregen van Bureau Waardenburg bv; opdrachtgever vrijwaart Bureau Waardenburg bv voor aanspraken van derden in verband met deze toepassing.

© Bureau Waardenburg bv / Partners RO

Dit rapport is vervaardigd op verzoek van opdrachtgever hierboven aangegeven en is zijn eigendom. Niets uit dit rapport mag worden vervaardigd en/of openbaar gemaakt worden d.m.v. druk, fotokopie, digitale kopie of op welke andere wijze dan ook, zonder voorafgaande schriftelijke toestemming van de opdrachtgever hierboven aangegeven en Bureau Waardenburg bv, noch mag het zonder een dergelijke toestemming worden gebruikt voor enig ander werk dan waarvoor het is vervaardigd.

Het kwaliteitsmanagementsysteem van Bureau Waardenburg bv is door CERTIKED gecertificeerd overeenkomstig ISO 9001:2008.